
Hermetisme - Inleiding

Categories : Hermetisme

Date : 27-07-2018

Hermes Trismegistus, vloermozaiek in de kathedraal van Siena

Hermetisme is een religieuze, filosofische en esoterische traditie en is vooral gebaseerd op geschriften van de mythische leraar Hermes Trismegistus. Die geschriften hadden een grote invloed op de westerse esoterie, vooral tijdens de renaissance en de reformatie.

Het doel van hermetisme is de mens in te wijden in de verborgen werkelijkheid die zich in en achter de zichtbare werkelijkheid bevindt. Zo komt de mens via kennis van zichzelf en het universum tot een intuïtieve godskennis en een persoonlijke, directe godservaring. De combinatie van die godskennis en godservaring is de **hermetische gnosis**.

Hermetici kennen gewoonlijk 42 geschriften oer aan Hermes Trismegistus. Er werden er nog meer aan hem toegeschreven maar de meeste zouden verloren geraakt zijn bij de vernietiging van de grote bibliotheek van Alexandrië.

Er zijn 3 belangrijke werken die de hermetische leer bevatten:

- **Het Corpus Hermeticum**

Dit is het meest gekende. Het bestaat uit een aantal traktaten in het Grieks geschreven. Het zijn dialogen tussen Hermes Trismegistus en anderen. Eerst is er een dialoog tussen Poimandres (de geïdentificeerd wordt als God) en Hermes. Hierin leert Poimandres de geheimen van het universum aan Hermes. In de latere traktaten onderwijst Hermes anderen.

- **De Smaragden Tafel van Hermes Trismegistus**

Dit is een kort werk dat de gekende uitdrukking “Zo boven, zo beneden” bevat. Het vormde een bron van inspiratie voor de alchemisten.

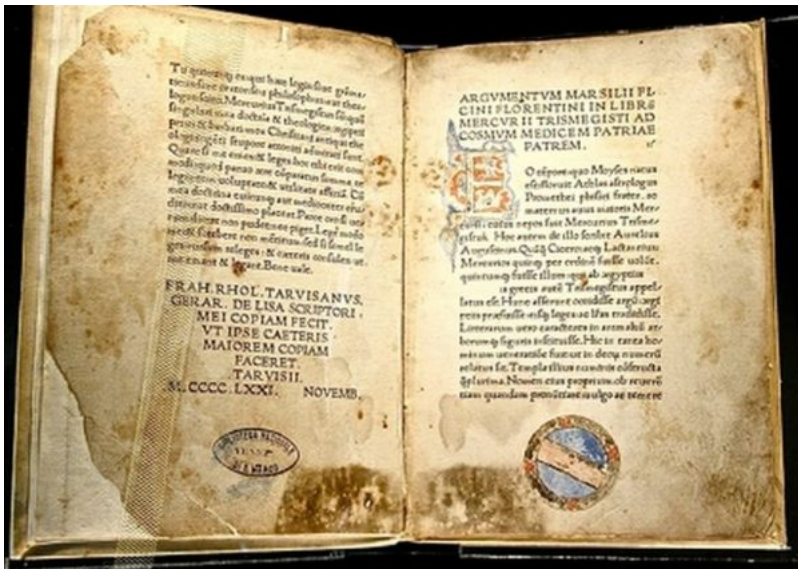
- **Asclepius**

Een eerste thema behandelt de plaats van de mens in de wereld en de relatie tussen God, de aarde en de mens. Een tweede thema heeft het over het probleem van het kwaad. Een derde thema is een verzameling fragmenten die zwaar leunen op Plato's filosofie.

Gedachtengoed van het Hermetisme

Categories : Hermetisme

Date : 28-07-2018

Corpus Hermeticum (eerste editie, door Marsilio Ficino, 1471)

Hermetisme is de wetenschap van het goddelijke, het universum, de mens en de verhouding tussen deze drie.

Drie disciplines vormen hierbij de boventoon:

- Astrologie
- Alchemie
- Theurgie (witte magie).

Sommige hermetische geschriften hebben een eerder filosofische aard. Het is pas sinds de verlichting dat er onderscheid gemaakt wordt tussen natuurwetenschap, filosofie en occultisme. Voor hermetici hangt dit allemaal samen. Voor hen is de werkelijkheid één organisch, levend geheel waar alles met elkaar samenhangt.

Voor hermetici is God in iedere molecule aanwezig. Niets is dood, het verandert alleen maar. Nooit zal iets verdwijnen. Als alles voortkomt uit God dan wil dat ook zeggen dat God in alles aanwezig is en daaruit volgt dat alles met elkaar verbonden is.

Hermetische geschriften zijn naar hun doel niet filosofisch maar religieus. Hun doel is niet om begripsmatige kennis te verschaffen, maar om tot directe ervaring van het goddelijke te leiden. De filosofische opvattingen in de hermetica dienen als middel om dat doel, de **hermetische gnosis**, te bereiken. Dit uiteindelijk doel kan echter niet geleerd, maar enkel persoonlijk beleefd worden. Dit is dan de bevrijding of **verlichting**.

Zo Boven Zo Beneden

Categories : Hermetisme

Date : 01-08-2018

Een 17e-eeuwse afbeelding van de

Smaragden Tafel door Heinrich Khunrath, 1606

Dit is misschien wel de meest gekende uitdrukking uit het hermetisme. De volledige tekst van deze gekende uitdrukking uit de Smaragden Tafel van Hermes Trismegistus luidt:

Wat beneden is, is gelijk aan wat boven is
en wat boven is, is gelijk aan wat beneden is,
zodat de wonderen van de Ene Zaak zich voltrekken.

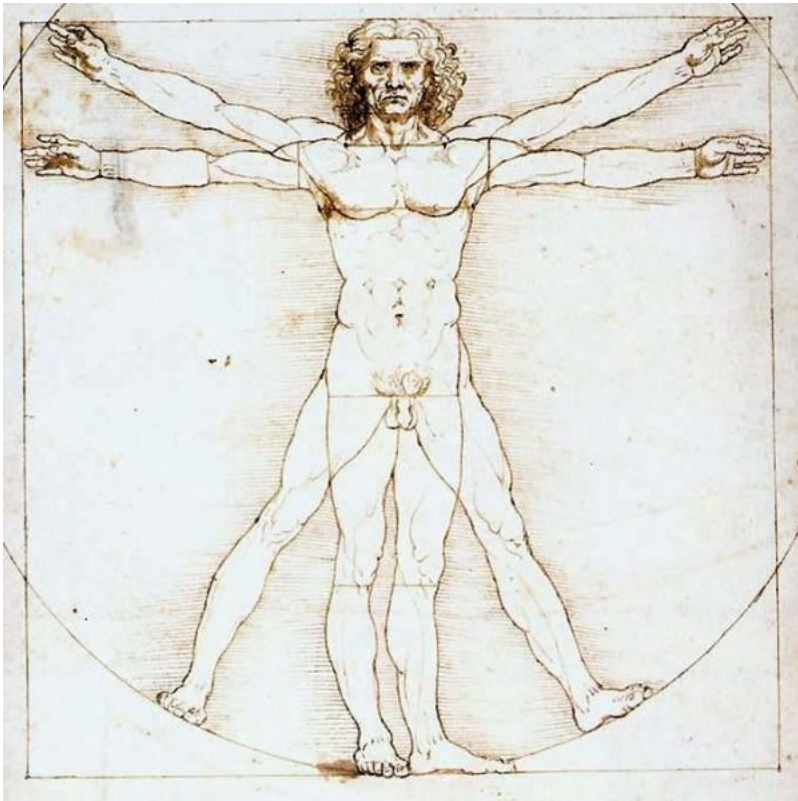
Wat plaatsvindt om op het even welk niveau van realiteit (fysisch, emotioneel of geestelijk), vindt ook plaats op elk ander niveau.

“Zo boven zo beneden” wordt het meest toegepast in de zin van de microkosmos en macrokosmos. De microkosmos zijn wijzelf en de macrokosmos is het universum. De microkosmos is als de macrokosmos en omgekeerd. Binnen elk ligt de ander en door er één van te begrijpen kan men ook de ander verstaan.

De Mens in het Hermetisme

Categories : Hermetisme

Date : 01-08-2018

De Ideale Mens (Leonardo da Vinci)

De mens heeft twee aspecten. Langs de ene kant is hij stoffelijk, sterfelijk en tot het kwade geneigd. Innerlijk is hij echter geestelijk, onsterfelijk en geneigd tot het goede.

In het stoffelijk lichaam bevindt zich de ware, geestelijk mens. Deze bezit verstand (**logos**) en geest (**nous**). Men gaat er meestal van uit dat de logos de mens doet begrijpen en de nous hem het intuïtieve inzicht in de eenheid van de dingen geeft.

God in het Hermetisme

Categories : Hermetisme

Date : 28-07-2018

De Scepping van Adam (Michelangelo)

God is transcendent en nooit volledig kenbaar. Hij is niet mannelijk en niet vrouwelijk. Het is een levende god. Andere namen van God zijn: de Verborgene, het Al, het Ene, de Ene, het Goede, de Goede.

God bemoeit zich niet rechtstreeks met aardse aangelegenheden hoewel de mens tot hem kan opstijgen.

Zonde en vergeving zijn onbekende begrippen in het hermetisme. God straft niet en vergeeft niet.

Het hermetisme is dus monotheïstisch op een deïstische manier.

Daar haar wortels in oude, heidense tradities liggen, wordt hermetisme dikwijls als een polytheïstische benadering van spiritualiteit gezien. Maar aan de basis staat echter de Ene.

Het Universum in het Hermetisme

Categories : Hermetisme

Date : 28-07-2018

Hubble-infraroodopname van de Paardekopnevel

In het hermetisme is het universum een levend wezen door God voortgebracht.

God is verborgen aanwezig in dat universum. Als we de werkelijkheid willen begrijpen, leren we ook het universum kennen en openen we de weg naar God.

Afhankelijk van het hermetisch geschrift wordt het universum als grotendeels goed of grotendeels slecht gewaardeerd, maar nooit als volledig slecht. Dit is een fundamenteel verschil met het gnosticisme waarin het universum door de slechte demiurg geschapen is.